

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. **Vidéken:** egész évre 20 kor,
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Iaptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNGS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

Az ex-lex féléves jubileumán.

November 1-én, halottak napja vigiliáján, Magyarország megünnepelhetne volna az ex-lex állapot féléves jubileumát. Ki hitte volna, hogy a híres alkotmányos Magyarországon minden kényszerítő ok nélkül lehetséges legyen féléves törvénytelen állapot?

Esztünk ágában sincs ebből az alkalmából ismételni, mily károkat okozott az obstrukció. Annyiszor el volt az mondva, hogy betéve tudja már minden olvasó. Avagy újra elmondjuk, hogy a beruházásokra szánt milliók ma is hevernek; hogy a tisztviselőknél előirányzott milliók szintén ki nem fizettek és ezért nemcsak a közvetlenül érdekelték szenvedtek, hanem szenvedett a nemzet, az összesség.

Hiába kínálkozik tehát alkalmoszerűnek a féléves jubileum, nem rekriminálunk, annál kevésbé, mert most már talán végre a kibontakozás előtt állunk. Az új kormány megalakult és épp tegnap mutatkozott be a Háznak, bárha a

bemutatkozást az obstrukció tőle telhetőleg akadályozni akarta. És van okunk reménykedni és bizni is az új kormányban. Tiszának kétségtelenül meg volt az első sikere, mikor a biztosra vett pártbomlást megakadályozta és habár a függetlenségi párttal való tárgyalások eddig nem vezettek eredményre, még nem kell feladnunk minden reményt e tekintetben sem.

Azt mondják, hogy az új miniszterelnök egész modora és természete lényegesen eltűnt atyjától. De annyi bizonyos, hogy eljárása a kilenczes bizottság kiküldetése óta egészen apja taktikájára vall. Ezt a taktikát kicsinyelte ugyan az ellenzék, de az ország számos és nagy anyagi sikert köszönhet annak.

Hisszük és reméljük, hogy Tiszának további lépései is sikerrel fognak járni és — a Ház tegnapi ülésén történt viharos jelenetek dacára — elég optimisták vagyunk feltenni, hogy az ország rövid idő alatt megszabadul az ex-lexről.

Mikor azonban az ex-lexet illetőleg

annyra optimisták vagyunk, egyúttal a legpesszimiztikusabb a véleményünk a nagy közgazdasági kérdések tekintetében. És igazán ideje figyelmeztetni egy körülményre, melyről, úgy látszik, komoly politikai körökben is teljesen megfeledkeztek.

Az ország súlyos viszonyai között senki sem gondolt többé az osztrák állapotokra, melyek sokkal bonyolultabbak és veszedelmesebbek a miénknél. Nem csodáljuk, hogy saját bajaink miatt nem értünk rá foglalkozni a más bajával, de ma, amikor legalább kilátás van arra, hogy az ex-lexből kilábalunk, kötelességünk Ausztria felé is irányítani figyelmünket, mert az ottani viszonyok nagyon is közelről érintenek bennünket.

Nálunk csak hónapok óta van napirnden a nyelvkérdés, de a monarchia másik felében évtizedek óta folyik a nyelvharcz és alig van kilátás reá, hogy csak szüneteljen is, arról nem is szólva, hogy megszűnjék. A németek most a cseh tartománygyűlésen obstruálnak és a

Jankó, a kis muzsikus.

— A »Bácsmegyei Napló« eredeti tárczája. —

— Írta: **Slonkiewiciz Henrik.** —

Fordította: **Lukácsy István.**

Jankó belopódzott a kastély udvarába s a sűrű folyondár mögé bujva figyelt a játékos nézte az inas kezei közt zengő hegedűt. Oda lapult a fal mellé az ajtónak szemben s feléje nézett epedőn, tele vágyódással, szemlein keresztül feléje küldte egész lelkét, mert az a hegedű, mint egy megközelíthetetlen szentély szentsége tűnt föl előtte, melyet ő méltatlan megérinteni: pedig hát ez lett volna az ő legdrágább boldogsága a világon. Egyszer egy félelmetes vágyódás ragadta meg, egyszer akarta megérinteni s egy pillanatra magához szorítani. Szegény gyermeki szív, e pusztá gondolatnál is dobogni kezdett az édes boldogságtól.

Egy este senki sem volt az előszobában. Az uraság messze külföldön utazgatott, egész háza üresen állott; szolgálja pedig a kastélynak másik szárnyában udvarolgatott a szép leánynak. Az ajtó tárva-nyitva állt, Jankó pedig ott guggolt a folyondárok közt s csak nézte-nézte vágyainak, ábrándjainak kedves tárgyát, a falon függő hegedűt.

Tele hold uszott a égen; sugarai az ablakon keresztül behatoltak a szobába s visszaverődtek a falról; a sugár és a fény lassan közeledett a hegedűhöz, végre egészen bevilágították azt teljes terjedelmében. Jankónak úgy tetszett, mintha a sötétség öléből onnan a hegedű felől ezüst-fény törne elő, szemét kápráztatva. A hegedűnek minden részét ki lehetett venni: az oldalakat, a hurokat, a csavarokat, melyek úgy világítottak mint a szent-János-bogár s a hegedű-ivek, mint egy ezüst lemez.

Óh, mindez oly szép volt, oly bűbajos, valósággal tündéri. Jankó folyton növekvő vágygyal nézett arra a fényes gyönyörű hegedűre; s folyondárok közt összekuporodva könyökével térdeire támaszkodva nyitott szájjal bámult arra a csillogó pontra. Az egyik pillanatban valami megnevezhetetlen aggodalom, félelem szorította le a helyre, hol gubgasztott, másik pillanatban pedig legyőzhetetlen vágy hajtotta előre... előre. Mintha a varázslat vette volna körül. A hegedű a maga ragyogó glóriájában oly közel látszott hozzá, mintha előtte lebegne. Egy pillanatra kialudt a fény, amint egy felhő átfutott a hold fölött, hogy azután annál inkább felragyogjon. Igéző, valóságos tündéri látvány. Az esti szellő végig lengett a bokrok közt, a fák le-

velei halkán susogtak, a folyondár ágai zizegtek, mikor Jankónak mintha valami sugta volna: »Előre Jankó! az előszobában nincs egy élő lélek... előre Jankó!« Meleg, világos nyári est volt. A kertben a tó partja mellett a csalogány énekelni kezdett s majd halkabban, majd erősebben biztatta a fiút: »Eredj, előre, vedd le a falról.« A kuvik, mely lassu szárnyalással kóvájgott a feje fölött, így szólt hozzá: »Ne, Jankó, ne bánts! De a kuvik elröpült s csak a csalogány énekelte tovább és folyondárok susogták: »Nincs benn senki a szobában... eredj.« A hegedű ismét teljes fényében mutatta magát. Az a meggörnyedt alak lassan csuszott előre, óvatosan és vigyázva, miközben a csalogány nem hagyott fel a biztatással: »Jankó, csak előre, kapd le a falról.«

Ott állt a gyermek a küszöbön, a melle pihegett, de a másik pillanatban a kis fehér ingecske eltűnt, csak a meztelen láb maradt az ajtó küszöbén. Hiába röpül vissza a kuvik s kiált rája: »Jankó, ne ne bánts!« Jankó már benn van az előszobában. A bókák monoton dala a kerti tóban ismét felhangzott, majd erősebben majd gyöngébben, s fülemüle zenéje lassan elhangzott, ép úgy mint a folyondár sejtelmes zizegése. Jankó előre csuszott, mint egy kurta kigyó, de ha-

csehek alig várják, hogy ezt a kölcsönt a németeknek visszaadhassák a Reichsrathban. És erre nem is mondhatjuk, hogy az ő dolguk, mert — sajnos — a miénk is.

Ha a nyelvkérdésben csehek és németek meg nem egyeznek, annál kevésbé van kilátás arra, hogy egyhamar megszavazzák a kiegyezést és az új vámtarifát, mely utóbbi pedig határozottan az ő javukra van. Ha tehát nálunk minden a legsimábban fog lefolyni, még akkor is kétséges: lesz-e kiegyezés és különösen lesz-e új vámtarifa, mely utóbbi tudvalevőleg azért fontos, mert a Széll-formula értelmében enélkül a külföldi államokkal még tárgyalásokat sem folytathatunk.

Ebből azonban nem következik az, hogy nálunk sincs ok a rend gyors helyreállítására. A károktól eltekintve, melyeket a további obstrukció még okozhat, azt is figyelembe kell venni, hogy elvileg mi az önálló vámterület alapján állunk és ha rajtunk nem mulik a kiegyezés megkötése, megérhetnők az alkalmat az önálló vámterület tényleges életbejuttatására. Akik tehát az önálló vámterület hívei — és ilyenek főleg a mi obstrukcionistaink — azoknak minden akadályt el kellene háritaniok az alkalom elől, mely a gazdasági önállóságot ölükbe hullajthatja. Az obstrukció izgalmi alatt persze ily távol esznek látszó körülményekre senki sincs tekintettel, pedig jól informált politikusoktól hallottuk, hogy az obstrukció kellő időben való beszüntetésének könnyen a gazdasági önállóság lehetett volna a jutalma. És így még talán haszna is lesz a félévés-lexnek, ha politikusainkban meg-

érleli azt az elhatározást, hogy gazdasági ügyekben a politikai befolyás érvényesülését azontul meg nem engedik.

A király bocsolja a régi miniszteriumtól. Ó felsége ma délelőtt fogadta a távozó minisztereket: gróf Khuent, Darányit, Wlassicsot, Lángot, Kolozsváryt és Tomasicsot. A király a bucsufogadás alkalmával a következő kegyes szavakat intézte a volt miniszterekhez:

— Részből több évi fáradságos munka után válnak meg miniszteri tárcájuktól. Ezen alkalmából szívélyes köszönetmondok önöknek és ismételve teljes elismerésemet nyilvánítom hű, buzgó és sikeres szolgálataikért, illetőleg azon hazafias áldozatkészségükért, hogy a közelmúltban válságos viszonyok között magyar kormányom megalakulását megkönnyítették és számítok rá, hogy fényes tehetségeiket ezentul is a közügyeknek szentelendik.

Ó felsége ezután a volt miniszterek mind-egyikétől szívélyes szavakkal külön is elbucszott.

Országgyűlés.

Dániel Gábor tegnapi elnöki enuncziációja fölött keletkezett vihar sötét felhői mára már teljesen szétoszlottak és a ház az ülés elején inszecenizozott kisebbszerű ellenzéki tüntetés után elfogadta Dániel indítványát, hogy a királyi kéziratra vonatkozó kérdéseket újból feltehesse. A kérdések feltevése után a Ház tudomásul veszi, hogy tegnap felolvasták a királyi kéziratokat.

Intermezzo.

Ezután Dániel Gábor megkéri a Házat, hogy megtehesse több elnöki előterjesztést, mielőtt folytatják a napirendet.

— Most már tanul a tegnapió! — nevettek a függetlenségi párton.

Előterjeszti Tallián Béla, Berzeviczy és Hieronymi lemondását a mandátumról, Molnár József szabadságkérő levelét, majd Endrey Gyula felolvasta az újabban beérkezett kérvényeket.

nézték azt az ütött-kopott alakot, amint ott állott előttük, ujját a szájában tartva, szemét merően a bíróra szegezve, szegényes sovány alakjában egészen összeesve, anélkül, hogy tudná, mit akarnak véle. De hát hogy is lehetne elítélni ily nyomorult kis teremtet, aki először csak tíz éves és alig áll a lábán? Börtönbe csak nem csukhatják, végre is csak egy gyermek, akin az ember szíve megesisik. Meghozták az ítéletet: vegye magához a bakter, verjen rá egy-kettőt s az ügy el van intézve.

— Egész helyes — mondották az esküdtek s egyhangulag elfogadták a bíró ítéletét.

Előhívták: Stochot, a baktert.

»Verj rá egy-kettőt, hogy megemlékezzék, mikor lopott utoljára.« Stoch bólintott egyet a buta fejével, megfogta a fiut s vitte ki a felszer alá, mint egy macskát. Jankó úgy megijedt, hogy azt se tudta, mit csinálnak vele, csak nézett, mint egy megrémült kis madár. Stach Jankóval kegyetlenül bánt el; felragadta a magasba s azután kinyújtotta a földön, felrántotta ingesköjéjét s a veszővel irgalmatlanul rávert.

Szegény Jankó felsikoltott kinjában.

»Anyám, anyám.« S valahányszor ütés érte, keservesen jajgatott: »Anyám, anyácskám!« De az a sivitó hang mindig halkabb és halkabb lön, végre egészen elcsendesült, anyja után többé nem rimázkodott.

A kiszolgált katonák ügye.

Daróczy Aladár előadó Szatmár-Németi város kérvényéről referál, amely a kiszolgált katonák ügyét sürgeti. Beterjeszti a kérvényi bizottság jelentését.

Ugron Gábor: A szombati ülésre kéri az ügyet kitűzteni.

Tisza István: Amíg a Ház az elnöki kérdésben nem határozott, kéri, hogy konkrét ügyet ne tűzzenek ki. Ő igyekezni fog a legrövidebb idő alatt az ügyet elintéztetni.

Kovács Pál: Hozzájárul Ugron indítványához. Bizonytalan volna az ügyet, amely a nép elsőrendű fontosságú kérdése, ad graecas calendas elhalasztani.

Várady Gábor: Ő is Ugron indítványához járul. Az, hogy Tisza nem mondta el a programbeszédét, nem ok arra, hogy tovább tőrjünk törvényteleniséget. S ha nincs elég elnök, itt a korelnök.

Az ellenzéken erre viharos éljezés támadt;

— Éljen Madarász!

Holló Lajos szintén szombaton akarja tárgyalni az ügyet és Darányi Ferencz, Bakonyi Samu is.

Tisza István nagyon óhajtja, hogy a hároméves katonákon mielőbb segíthessen. De tüzes beszédekkel azokon nem lehet segíteni. Várjuk, míg a Ház érdemlegesen szavaz.

Elnök: Ugron indítványa fölött névszerinti szavazást kértek. Előbb azonban az előadó javaslata fölött szavaznak. Ha ezt elfogadják, akkor nem kell Ugron indítványa fölött szavazni.

Barta Ödön: Egyik sem prejudikál a másiknak! Tessék mind a kettőre külön szavaztatni.

Lengyel Zoltán a kérdés föltevéséhez szól. Egyik indítvány itt a másik kiegészítő indítványa. Tehát előbb kell a kiegészítő indítvány fölött szavazni. Ebből azután következethetni az alapindítvány sorsára is.

Tisza István nem akar utját állani az ellenzék felfogásával.

Dániel Gábor beszélni kezd, de alig szól néhány szót, viharos derűtség közben na-

Te szegény eltörött hegedű...

Te gonosz Stoch, hogy tudsz ily gyöngye gyermeket ennyire megverni.

Jött végre az anyja, hogy magával vigye gyermekét; Jankó menni már nem tudott, úgy kellett szegényt karon hazavinni. Másnap már nem kelt föl az ágyból s harmadnap azon a durva lópokróczokkal beborított ágyon csendesen kilehelte lelkét.

A fecskék ott csicseregtek a körtefán, mely ott nőtt az ablak alatt s egy fényes napsugár hatolt be az ablakon, hogy aranyos esillogásával körülfolysa a gyermek ábrázatját, a melyen nem látszott egy-egy parányi pirosság. Ezen a napsugáron, mint diadalmi uton, repült föl a gyermek lelke az ég felé.

Szegény! Életében nagyon sok tövist tapasztott, most legalább, halála pillanatában a napsugaras utra jutott.

Az a piczike test még lélegzett, midőn este lett és a parasztlányok, kik a fűkaszálsárról jöttek, ott mentek el ablaka előtt. Ajkaikon vígan zengett a dal; a patak felől pedig behallatszott a beteg szobájába a pástorsip melancholikus játéka. Jankó utoljára hallotta, mint csendül fel a falu... Mellette bevert az a kis zsindeyből faragott hegedű. A gyermek sápadt arca hirtelen felderült s halavány ajkai susogni kezdtek:

— Anyácskám...

lános aggodalom közt. Ott künn a folyondárágak által elborított buvóhelyén úgy érezte magát, akár mint otthon, de itt a szobában minden bátorsága cserben hagyta; fogva érezte magát, mint az állat a csapdában. Halavány villámlás világította be egy pillanatra a szoba belsejét, Jankó már ott volt a hegedű alatt. Lihegett, mint egy kis madár, kezei reszkettek, fejét lassan emelte fölfelé, kezeivel tapogatózott a falon. Mikor a villámlás kialudt s a holdat fekete felhő fátyolozta el, nem lehetett a szobában látni semmit.

Siralmas, bántó hang hallatszott e pillanatban, mint mikor valaki belemarkol a hurok közé... a másik pillanatban durva álmos hang riadt föl az egyik szögletből:

— Ki az?

Jankó visszatartotta lélegzetét, mire az előbbi durva hang ismét kérdezte:

— Ki az?

Egy gyufa csillant meg a falon, világos lett a szobában s azután... Oh Istenem!

Káromkodás, ütés, verés, a gyermek keserves sirása verte fel az új csendjét.

Jankó sikoltozott: »Jaj, jaj, az Isten szerelméért.« Lámpákkal futottak a szobába, az udvaron nagy láрма támadt...

Másnap szegény Jankó ott állott a község bíróján előtt. Lopni akart, el kellett ítélni, mint tolvajt. A bíró meg az esküdtek csak

gyot ásít. Aztán harsogó kacagás közben éppen megfordítva teszi fel az indítványát, mint azt a miniszterelnök kívánta.

— Ez a mi elnökünk! — nevet Szatmári Mór.

— Dániel az oroszlanbarlangban! — mondja Rákosi Viktor.

— Le ne mondjon! — kiáltja Kubik Béla. Ezután elfogadják az előadó javaslatát s az S. betűnél kezdik Ugron indítványa fölött a névszerinti szavazást.

— Szamárság! — mondta viharos derűtség közben Szatmári Mór.

Ebben a hangulatban kezdődött meg negyed egy órakor a névszerinti szavazás.

H I R E K.

Szabadka, november 5.

— **Gyógyszertárak reformja.** Borsód vármegye legutóbbi közgyűlésén elhatározták, hogy a gyógyszertárak adományozása körül jelenleg érvényben levő és sok tekintetben kifogásolható rendszer megváltoztatása ügyében fölíratot intéznek a képviselőházhoz. A fölíratot pártolás végett megküldték Szabadka város törvényhatóságának is. A törvényhatóság az írat fölött legközelebb határozni fog.

— **A tűzoltó-egylet kegyele.** A topolyai önkéntes tűzoltó-egylet néhai főparancsnokának boldogult dr. Hadzsy János sirjára halottak napja alkalmából koszorút helyezett és sirja mellé két önkéntes tűzoltóból álló díszőrséget állított.

— **Felhívás.** A szabadkai ipartestület tagjai tisztelettel felhívatnak, hogy a Rákóczy-ünnepélyen testületileg leendő részvétel végett folyó évi november hó 8 án (vasárnap) délelőtti 8 órakor a testület helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Továbbá felhívatnak, hogy az 1905. évben rendezendő megyei ipar- és mezőgazdasági kiállításra vonatkozó memorandumot a most jelzett napon a testületi irodában minél többen aláírni

— Mit akarsz, angyalom, kérdezte anyja könyektől elfojtott hangon.

— Anyácskám, a jó Isten, a mennyországban ugy-e ad nekem valóságos hegedűt?

— Igen, fiam... mondá neki anyja; — de tovább nem tudta folytatni; elfojtotta szavait a szívében összegyülemlett sok fájdalom. Kemény szíve majd meghasadt kinyitásban s nem tudott mást mondani: Oh Jézus, Jézus. Odaborult az ágyra, jajgatott, mint egy örült vagy mint egy olyan, kinek a halál a legkedvesebbjét ragadja el...

Csakugyan elragadta.

Amint az anya ismét gyermekére nézett, látta, hogy a gyermekből a lélek elszállt; szemei nyitva maradtak, de meg nem mozdultak többé, arcza komoly, merev, szigorú lón; a napsugár is eltűnt a szobából.

Nyugodj békével kedves kis Jánoska.

* * *

Néhány napra rá hazajött a gróf és leánya Olaszországból; társaságukban volt az a fiatal ur, ki a leány keze után esengett. Beszélgetni kezdtek a szép Olaszországról.

— Istenem, mily gyönyörű ország az az Itália, — mondá a kérő.

— Micsoda művészi nép lakik benne; Szerencsés, aki ott műveli a talentumát, ott bizonyosan pártfogolnak minden tehetséget — fűzte tovább a beszéd fonálát a hölgy.

Jankó sirján pedig susogtak, susogtak a nyárfák...

sziveskedjenek. Szabadkán, 1903. évi november 5-én. — Az elnökség.

— **Házfelszentelés.** Megirtuk már, hogy Spitzer Ignác, a jó boráról és nem mindig jó viceiről híres vendéglős, a ki azonban egyéb polgári erényei révén is közismertté tette nevét városunkban, a saját Battyhányi utczai ujonnan épült emeletes házába tette át vendéglőjét. A népszerű vendéglős tegnap örömmünnepet ült, ünnepélyes házfelavatást tartott, amelyre meghívta a kedvelt bohém-tanya összes látogatóit. — Délután intim családi körben tartották meg az ünnep szer-tartásos részét, este pedig fényes lakoma volt a vendéglői helyiségekben. Az estélyen megjelentek az izr. hitközség mindkét főrab-bija is, a kik közül dr. Singer Bernát ókes szavu felköszöntőt tartott. A pompás menu és a kitűnő borok a késő éjjeli órákig tartották együtt emelkedő jó hangulatban az egész társaságot.

— **Leánykereskedők Szabadkán.** Már egészen megszokjuk, hogy azokat a bűnös egyéneket, a kiknek üzelmek az egész országra és még távolabb is kihatással vannak, és sehol máshol nem bírták őket kézrekeríteni, amint valami ügyes bajos dolguk akadt Szabadkán, a mi rendőrségünknek sikerült kifürkészni ittlétüket és gyors beavatkozásával már több ilyen nevezetes fogást eszközölni. Tegnap egy leánykereskedő szövetkezetnek jutott véletlenül nyomára rendőrségünk. Az egyik helybeli vendég fogadóban ugyanis megszállt két vidéki leány, a kik magukat a bejelentő iven Tadianovits Magda és Farkas Erzsikének nevezték meg. László Géza alkaptánynak mindjárt gyanusnak tűntek föl a jövevények, és előállítva őket, csakhamar kitűnt, hogy egy aradi éjjeli mulatóhely tulajdonosnője szállítja az egyik leányt, Farkas Erzsiké egy mitroviczi leánykereskedőnek, akivel levélileg tudatja, hogy a hasonló árucikkből még négy darabot szállíthat bármikor és a jelenlegi szállítmányért felvett pénzt is egyben nyugtatja. A rendőrségnek ma már az is tudomására jutott, hogy a mitroviczi «özég» tulajdonosa az éjjel szintén keresztül utazott egy másik leánnyal, a kit minf feleségét jegyezte be a bejelentő ivbe.

Ezek után azonnal távirati intézkedés történt, hogy Aradon és Mitroviczán tegye meg a rendőrség a szükséges lépéseket a bűnös üzelmek megszüntetésére. Valószínű, hogy e szerencsétlen teremtések a lelketlen lélek kufárok Szerbiába és Bulgáriába, de legfőképpen Romániába szállítják.

— **Az apatini jegyző gyilkosa.** Töltött vadászfegyverével lesben állott tavaly szeptember 12-én este az apatini szőlők között Müller András ottani legény. Várta Jellmann József községi jegyzőt, a kit megrontójának tartott. Mikor aztán a jegyző kocsija oda ért, melyen négyen is ültek, célba vette Jellmant, akit egy jól irányzott lövéssel megölt. A zombori esküdtbírótság több napi tárgyalás után szándékos emberölés büntette miatt tizennégy évi fegyházra ítélte a vádlottat, a kinek semmiségi panaszával ma foglalkozott a királyi kuria. A legfelsőbb bíróság Dushégyi Gyula ügyvéd előterjesztését magáévá téve megsemmisítette az esküdtbírótság ítéletét és az enyhítő szakasz alkalmazásával Müller Andrást nyolc évi fegyházra ítélte.

— **Sikkasztó ügyvéd.** Koller Károly volt titeli gyakorló ügyvéd Fillinger Lajos csőd-tömegének gondnokságával bízott meg. A megbízásban Koller Károly érdekesen funkci-

onált; a tömeg vagyonának értékesítéséből, tehát a befolyt pénzekből az ő bíróság megállapított tömeggondnoki díjjain felül 681 korona 68 fillérenyi összeget egyszerűen zsebre vágott. Koller ügye a törvényszékhez került, a hol a tömeggondnok urat osinos eljárásáért két hónapi börtönrre ítélték.

— **Betöréses lopás.** Zódi Pál VI. kör lakós panaszt tett a rendőrségnél, hogy az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek az ablakon keresztül bemásztak a házába és az egyik szobából egy nagy dunyhát és négy darab párnát elvittek.

— **Acetylen robbanás Bács-Almásán.** Bácsalmásán a napokban — mint levelezőnk írja — a Száhl József féle vendéglőben, melyet ez időszerint Schlinghaber József korcsmáros albérletben bir, este fél 7 órakor, midőn a korcsmáros a kifogyott kárbidot pótolni akarta s azt a tartályokba már el is helyezte, de mert azzal nem tudott kellőképpen bánni, a kárbid idő előtt fejlesztésnek indult s a szétterjedt gáz, mely a telep helyiséget egészen megtöltötte, lángra lobbant, a kis helyiséget s az acetylen készülék nagyrészt összerombolta. Schlinghaber József korcsmáros, ennek Mária nevű nejét, Horváth Gyula főpinczért és Győri Mária cselédet, kik a korcsmáros segítségére mentek, a lángok arcukon és szemeken összeégették.

— **Anyakönyvi hírek.** Meghaltak: Tompos Simon 17 év, Merkovics Benjamine né Milodánovics Katalin 40 év, Dulics Gizella 2 hó, Vorgics Milos 67 éves, Vojnics Andrásné Polyakovics Erzsébet 84 év, Engi Mátyás 2 hó, Dolha Emilia 43 év, Pfafer Miklósné Klein Teréz 35 év, Rigó János 82 év. — Szül. 13, 8 fiu, 5 leány. — Eljegyzés: Sztantits Antal Kuluncsits Lujzát, Párdics József Czviin Mariát, Nagy Varjas Rókus Krácsi Annát Bpestről, Matkovics Máté Bacsics Katalin, Csajkás Antal Bubori Viktoriát. — Házasság: Pertics Tamás Lakatos Merkó Máriával, Szudárovics János Vojnics P. Anna, Szöllösi Kálmán Czrnkovics Cecel Matkovics Antal Kopilovics Katalinnal, Fiszter Ágoston Mészáros Katalin.

Nagy raktár tűz a főtéren.

Egy elejtett égő gyertya olyan tűzveszélyt okozott, a mely könnyen kiszámíthatatlan károkat okozhatott volna és még ember áldozatot is követelt volna, ha kitűnően szervezett tűzoltóink nem olyan emberföltti erővel fekezik meg a kitörő elemet és a veszedelem nem éppen azon időben keletkezik, a mikor az emeleten levő szabóműhely személyzete távol volt.

Délután 1/2 óra tájban egy inasgyerek rohant az önkéntes tűzoltó állomásra, hogy siessenek egy szivattyúval Milkó Salamon fia cégnek a főtéren levő üzlethelyiségéhez, mert a raktárban egy csomó forgács meggyulladt.

Az előrelátó tűzoltók szerencsére értesítettek a városiakat is és elegendő készütséggel vonultak a helyszínére, ahol akkor már a raktárhelyiségben, a hol a tűz keletkezett, az egész áru készlet lángokban állott.

Az üzlettel közvetlen szomszédságban három raktár helyiség van egy sorban, amelyek egyikében üres csomagoló papírskatulyák és nagymennyiségű forgács és papírnemű volt felhalmozva. Az üzlettulajdonos az egyik inast beküldte ebbe a raktárba, hogy onnan akkor vásárolt áruk becsomagolásához szükséges dolgokat hozza ki. A fiu égő gyertyával ment be a raktárba, a hol a polcon

egy megfelelő papirdoboz után kutatott. Kezsgélés közben egy csomó forgács ráesett a fiu kezéből a gyertyára, mely rögtön meggyújtotta a rendkívül gyúlékony anyagot.

Alig néhány percz alatt az egész raktárban fojtó füst keletkezett, amely csakhamar áterjedt a mellette lévő helyiségre is, úgy hogy a megérkezett tűzoltók csak igazi önfeláldozással láthattak a mentés munkájához.

Az égő raktárt csupán egy üvegajtó választja el az üzlethelyiségtől, a mely a legkisebb késedelem folytán szintén áldozatává lett volna a pusztító elemnek.

Első sorban Wenczel Lajosnak, a tűzoltók fáradhatlan erélyű parancsnokának köszönhető, hogy ebből a tényből nem keletkezett a párisi áruház égéséhez hasonló veszedelem. Mindenre kiterjedő figyelme első sorban oda irányult, hogy a földszinti és az emeleti helyiségekben, a melyekbe a füst oly erővel tódult be, hogy még az emeleti szabóműhelyt is egészen megtöltötte a fojtó és átláthatlanul sűrű füst, nincsenek-e élő lények s ekkor jutott valakinek eszébe, hogy odafönn a műhelyben egy varró leány van. Wenczel parancsnok azonnali intézkedésére Birkás Lajos önkéntes őrparancsnok és Sábits István városi tűzoltó felhatoltak a sűrű füstben az ablakon keresztül a szobába, a hol a leányka akkor már a fojtó füsttől elalélva eszméletlenül feküdt a földön. Hamarosan köteleket csavartak a dereka körül és ablakból leeresztették és így éppen idejekorán megmentették.

Az érzékeny kárt szenvedett sympatikus kereskedő, akinek virágzó üzlete már óvtizedek óta áll fenn. Kétségbeesetten nézte a pusztulást, a melyet a romboló elem oly rövid idő alatt véghezvitt. A nagymennyiségű norinbergi és diszműaruk mindkét raktárban teljesen hasznavehetetlenné váltak és így bár a raktár a Generali biztosító társulatnál biztosítva is volt, nem valószínű, hogy az egész kár megtérüljön.

SZINHAZ.

Színészeink Baján.

Vak tüzilárma által lólbemaradt előadás.

Baja, nov. 5.

Hatszáz főnyi közönség gyűlt össze tegnapra a színházba, az *Éjjeli menedékhely* premiérjére. Folyt is az előadás javában, precizen és a *tömegnyomor* hatalmas képsorozatát fokozódó érdeklődéssel nézte a nagy auditorium.

Egyszerre csak, második felvonás után híre szállt, hogy *ég fejünk fölött a színház*, és amint kifelé tekintett a szem, tényleg borzalmas látvány tárult a szemlélő elé. Égett a szomszédos ház és az óriási közönség fejét vesztve tódult a színháznak egyetlen kijáratához.

Emberben nem esett kár, de az előadás félbemaradt. Ma folytatják — utolsó előadásul. Ugy hirdlik, hogy Baja város bölcs tanácsa most már mégis fölépíti az új színházat.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 6-ára enyhe száraz időjárás várható.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Ma gyenge vételkedv és mérsékelt kínálat mellett 8000 métermázsa buza kelt el alig tartott áron.

Rozs nyugodt, a többi cikk; árpa, zab, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet Amerika olcsóbb jegyzéseire és a készáru üzlet nyugodtsága folytán lanyha volt és az árak visszaestek.

	Kezdete	Változás
Buza okt.-re	775	776-774
Buza	—	—
Buza apr. 1904	—	—
Rozs okt.-re	665	666-663
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	552	551-549
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri okt.-re	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 1904	529	531-529
Repce	—	—
Repce aug.	11.80	11.80-11.90

Idegenek Szabadkán.

November 5.

Nemzeti szálloda: Bobach Lipót utazó Brünn. — Doctor Marczel hiv.-nok Bpest. Fenyő Gyula ujságíró Bpest. — Márkus Zsiga, Krishaber Miksa, Tolnai Gyula, Mayer Vilmos, Montag Gyula utazók Bpest. — Kellner Lipót, Goldsand Mór utazók Bécs.

Bárány szálloda: Scher József és neje Mitrovicza. — Schamburg utazó Bpest. — Spitzer gabona keresk. Bpest. — Krausz Lipót Pécs.

Pest szálloda: Király Gyula Baja. — Sebestyén Riza Bpest.

Polgári szálloda: Budai Lajos Temesvár. Bosnyák János O-Kanizsa. — Kollár Pál O-Becse. — Hafdik J. Kalocsa. — Gulyás György C-Becse. — Hafdik János Ada Tóth Ferencz O-Becse. Csorika Sándor O-Kanizsa.

NYILTTÉR*)

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősök, kik megboldogult férjem, illetve atyánk idb. Krécsi György halála miatt okozott mély fájdalomukat részvétükkel enyhítették, ezuton fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

Értesítés.

Ezuton hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy Istenben boldogult férjem, idb. Krécsi György könyvkötő üzletét a régi üzég alatt tovább folytatom.

Kérem azt becses pártfogásukkal a jövőben is támogatni.

Kiváló tisztelettel

Özv. Krécsi Györgyné.

*) E rovat alattiakért nem felelős a szerk.

Felelős szerkesztő:

DOGOVICH IMRE

13/903. ig. vál. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy az igazoló-választmány a legtöbb adót fizetők-ről betérjesztett adóhivatali kimutatás ellen beadott felszólamlások felett a f. évi

november hó 10-én d. u. 4 órakor a városháza tanácstermében tartandó nyilvános ülésén fog határozni, miután pedig az 1886. évi XXI.-ik tezik 27. §-a értelmében az adó kétszeres beszámítása iránti kérelmek ugyanezen ülésen bírálendók el, felhivatnak mindazok, a kik a már hivatkozott törvény 26. §-ában részletezett kedvezményre igényt formálnak, miszerint az ülések tartama alatt ebbeli kérelmeiket akár írásban, akár szóval előterjeszteni és jogosultságukat ugyanezen alkalommal annál is inkább igazolni iparkodjanak, mert az elkésve érkezett igazolások elfogadtatni nem fognak.

Szabadkán, 1903. évi november hó 3.

Idb. **Frankl István,**

ig. vál. elnök.

Régi ruhaneműek

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy én mint ruhakereskedő Budapestről, mindenféle

viselt ruhaneműket,

ugyszintén viselt egyenruhakat és aranyzinórokat a legmagasabb árrban vásárolok.

kivánatra levélbeli megvásárlásra a házhoz is jövök.

Mély tisztelettel

KESLER LAJOS,

Szabadkán, Polgári szálloda.

Van szerencsém t. cz. szives tudomására hozni, hogy több év óta fenálló szabó üzletemet a

női ruha elkészítésre

is kiterjesztettem, s e célra berendezett műhelyemben (Tompá-u. 296. vörös ökör iskola mellett) elkészülnek — szakszerűleg — a legszebb női divat toilettek, angol kosztüm, díszes tavaszi és nyári ruhák stb. — Különös figyelmébe ajánlom a

női felső-kabátokat és

ANGOL RUHAKAT, melyek műhelyemben

férfi szabó munkások által készülnek. Remek állásért (Paletto, Spenser vagy testhez álló) kezeskedem.

Barth Henrik

férfi- és női szabó.

Eötvös-utca 60. szám, (Hélpiaoz.)

Legolcsóbb a

Terézia

levélpapír

szép Ivori színben, tükör sima felületű, kellemes iras. — 50 boríték és 50 levélpapír, díszes dobozban

65 krajczár.

Kapható Heumann Mór papirkereskedésében Szabadkán.